

BAYREUTH ÜNİVERSİTESİ COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE ALGISI¹

Bayreuth University Geography Teaching Department Student' Perception of Turkey

Cansu TAŞKAN²

Ali BALCI³

Özet

Bu araştırma, Almanya'daki Bayreuth Üniversitesinde lisans ve lisansüstü düzeyde coğrafya öğrenimi gören öğrencilerin Türkiye'nin fiziki ve beşerî coğrafya algılarını tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu maksatla, Bayreuth Üniversitesi Kimya, Biyoloji ve Yer Bilimleri Fakültesi Coğrafya Öğretmenliği Bölümü'nden farklı sınıflarda öğrenim gören öğrenciler rastgele seçilmiştir. Öğrenciler seçilirken üniversitenin kurmuş olduğu e-posta ağından faydalanılmıştır. Öğrencilerin seçimi gönüllülük esasına dayanır. Bu bölümden 25'i lisans 25'i ise lisansüstü eğitim gören toplamda 50 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu çalışmadan elde edilen bulguların sonuçlarına göre, lisans öğrencileri fiziki coğrafya alanında sorulan toplam 7 soruya ortalama olarak %93,1 oranında doğru cevap vermişlerdir. Beşerî coğrafya alanındaki başarıya bakılacak olunursa, öznel iki soru çıkarıldığında geriye kalan 13 sorunun ortalaması 56,6'dır. Fiziki Coğrafya (%93,1) ile kıyaslandığında, beşerî coğrafya (%56,6) alanının %36,5 oranında geride kaldığı görülmüştür. Bu durum Türkiye'yi fiziki alandaki algılarının yüksek olduğunu, beşerî alanda ise, algılarının fiziki kadar iyi olmadığını göstermektedir. Anketin tamamı değerlendirildiğinde ortalamanın %64,4 olduğu ve genel ortalamanın üzerinde seyir gösterdiği görülmektedir. Bu durum Türkiye hakkında genel itibarıyla orta düzeyde bilgi sahibi olduklarını gösterir. Lisansüstü öğrenciler ise, siyasi coğrafya alanındaki algıları yüksek ve pozitif yöndedir. Ulaşım coğrafyası alanında katılımcıların %52'si bu konuda fikirleri olmadığını beyan etmişlerdir. Ekonomik coğrafya alanında ise katılımcıların %72'sinin Türkiye algısı olumlu yöndedir. Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında yine %64'lük kesim bir fikre sahip değildir. Kültürel coğrafya alanındaki algılar pozitif yöndedir. Turizm coğrafyası algıları ise, %96 oranında olumludur. Bu kapsamda elde edilen veriler literatürle karşılaştırılarak tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Algı, Türkiye Algısı, Almanya

Abstract

This survey has been carried out with the aim of identifying how the undergraduate as well as postgraduate students studying geography at Bayreuth University in Germany perceive Turkey's physical and human geography. In order to obtain this information, student attending different classes from the geograph department of the Faculty of Chemistry, Biyology and Earth Science at Bayreuth University have been choosen randomly. While the student are being choosen, e-mail network built by the university has been used. Selection of the students has been depended on the volunteering. From this department 25 undergraduate and 25 postgraduate students of totaly 50 students have participated in the survey. In accordance with the results of the findings attained in this research, undergraduate students gave true answer nearly %93,1 of 7 questions asked in physical geography realm. If we look at the success in the field of human geography, %56,6 is the average of 13 question when two subjective questions have been omitted. In companion with the physical geography (%93,1), the realm of human geography (%56,6) is %36,5 behind. This situation points out that perception in physical realm is high; on the other hand, in human geography, the perception is not so good as that of the physical one. On evaluating the whole survey, it seems that the average is %64,4 and it is also above the general average. This indicates that they have moderate information about Turkey. The perception of the postgraduate students in terms of political geography is really high and positive. %52 of the participants in the field of transportation geography have no idea about this matter. As for economic geography %72 of those joining concerning the perception of Turkey have a tendency of being content. %64 of the participants have not got any idea referring the educate system in Turkey. Perception in cultural geography are inclined to be positive, as well. They possess %96 positive perception with regard to tourism geography. Findings which have been obtained in terms of this matter have been discussed by to the literature and have given advices.

Keywords: Geographical perception, Perception of Turkey, Germany

---

¹ Bu makale, "Almanya'da Coğrafya Öğretmeni Adaylarının Türkiye Algısı (Bayreuth Üniversitesi Örneği)" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi., cansutaskan@hotmail.com

³ Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Coğrafya Eğitimi ABD., abalci@marmara.edu.tr

GİRİŞ

Bir mekân bilimi olan coğrafyada gerçek mekânın incelenmesi kadar insanın mekânı nasıl algıladığını vurgulayan “Algılanan mekânın incelenmesinde, olayların açıklanmasında büyük önem taşır. İnsan, yeryüzünde ortaya çıktığından beri gerek faaliyetlerini gerekse mekân üzerinde yaptığı değişiklikleri çevreyi algılama şekli ile buna dayanarak verdiği tepkilere göre gerçekleştirmiştir” (Özgüç, 2014). Mekân bazen bir köy, şehir, park ya da bir ülke olabilir, mekânın sınırları düşüncelerimizde oluşturduğumuz hayali sınırlardan ibarettir. Mekân algımızda aynı mekânı oluşturmamız gibi öznelirdir (Bilgili,2017). Bu bağlamda bir mekân olarak Türkiye’nin nasıl algılandığı son derece önem arz etmektedir. Türkiye vizyonunu her geçen gün ileriye taşımaya çalışan bir ülke olarak özellikle üye olmaya çalıştığı Avrupa Birliğinin en güçlü üyelerinden olan Almanya’da nasıl algılanıyor? Bu soru araştırmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır (Özey,2010). Eğitimcilerin gelecek nesillerin şekillenmesinde ne kadar önemli rol oynadığı bilinmektedir. Bu nedenle geleceğe yön verecek olan coğrafya öğretmeni adaylarının Türkiye algısı özellikle Avrupa platformunda Türkiye’ye bakış açısı anlamında fikir verecektir (Ünlü, Yıldırım, 2017). Almanya’nın ve birçok Avrupa ülkesinin genel eğitim sistemi, ilköğretim, ortaöğretim sistemleri incelenmesine rağmen üniversite boyutunda başlı başına ele alınmış bir araştırma bulunmamaktadır. Oysa üniversite eğitimi coğrafi anlamda bilginin en üst düzeyde bulunduğu bir platformdur. Bu eksiklik ve coğrafya öğretmeni adaylarının Türkiye algılarının saptanmasında yarar görüldüğünden bu araştırma yapılmıştır. Araştırma yapılırken Türkiye’nin vizyonu ile algılanan vizyon arasındaki fark ortaya konulmak istenmiştir. Türkiye’yi fiziki, beşerî, siyasi, kültürel, sosyal olarak nasıl algıladıkları sorularına açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca araştırmanın yapıldığı üniversitenin coğrafya öğretmenliği bölümünün müfredatı incelenmiş Türkiye’yi de içine alan bir ülkeler coğrafyası dersi olup olmadığına bakılmıştır.

Bayreuth Üniversitesinde eğitim programları, ülkelerin milli eğitim anlayışının ve programlarının devamı olma özelliğini gösterir. Belirli referanslara dayanan bu programların çerçevesi ayındır fakat her üniversitenin ve hatta her fakültenin kendi eğitim disiplini o kuruma özgüdür. Bayreuth Üniversitesinde Coğrafya Öğretmenliği Bölümü, Kimya, Biyoloji ve Yer Bilimleri Fakültesinde yer almaktadır. Bu durum öncelikle coğrafyaya sosyal bilim olarak yaklaşılmadığı, fen bilimleri yönüyle yaklaşıldığı algısını vermektedir. Aslında coğrafya dünyasında hâlihazırda coğrafyanın sosyal bilimlere mi, fen bilimlerine mi daha yakın olduğu konusu kesinlik kazanmamış olsa da Türk eğitim anlayışında coğrafya sosyal bilimler başlığı altında incelenmektedir. Coğrafya, fiziki yönüyle fen bilimlerine daha yakın gözükse de beşerî yönü ile sosyal bilimlere daha yakındır. Günümüzde yapılan, özellikle insan mekân arasındaki etkileşimi ele alan çalışmalara bakacak olursak, coğrafyanın sosyal bilimlerle olan ilişkisi daha ağır basmaktadır. Fiziki coğrafyanın önemini bir nebze kaybetmesi, her nedense incelenen birçok çalışma da fen bilimlerinin daha bilimsel kabul edilmesi ve fen bilimlerinin daha fazla önemsenmesi, kimi araştırmacıları coğrafyayı fiziki yönüyle fen bilimlerine yaklaştırma çabasına sokmuştur (Bilgili, 2017).

Ders programının incelenmesindeki amaç, coğrafya bölümünde hangi tür ve özellikte derslerin görüldüğü, genel geçer anlamda Türk eğitim sistemindeki ülkeler coğrafyası dersi benzeri bir ders olup olmadığıdır. Önemsenmeyecek bir durum gibi görülse de ülkeler coğrafyası dersi görmemiş bir öğrenciden, Türkiye hakkındaki görüşünü bildirmesini beklemek çalışmayı geçerlilikten ve gerçeklikten saptıracaktır.

Bayreuth Üniversitesi Kimya, Biyoloji ve Yer Bilimleri Fakültesi Coğrafya Öğretmenliği Bölümü öğrencileri öğrenim gördüğü dersleri modüller şeklinde almaktadır. Eğitim süresi, 6 dönem (3 yıl) teori dersleri ve 4 dönem (2 yıl) pedagoji ve öğretmenlik stajından oluşmaktadır. Türk eğitim sistemine bakıldığında benzerliklerin olduğu dikkat çekmektedir. Bunun bir nedeni de Avrupa Birliği’ne uyum süreci olabilir.

Program incelendiğinde, Türkiye’deki coğrafya eğitimiyle son derece uyumlu olduğu görülmektedir. Coğrafya eğitiminin nüvesini oluşturan dersler Türkiye ile ayındır. Dersler yakından uzağa, içten dışa öğretim metoduyla oluşturulmuştur. Modül 11 Almanya’nın Bölgesel Coğrafyası ile öğrencilere kendi ülkeleri hakkında bilgiler verilmekte ve bu modüldeki 3 günlük keşif gezisi ile teoride öğrenilenleri pratiğe dökme imkânı sunmaktadır. Modül 12, Avrupa’nın Bölgesel Coğrafyası dersi ile Almanya hariç Avrupa’nın genel özellikleri ve ülkeleri tanıtılmaktadır. Bu modüldeki iki günlük keşif gezisi öğrenilenleri perçinlemek ve farklı yerleri tanımak için fırsat oluşturmaktadır. Modül 13, Avrupa Harici Bölgesel Coğrafya Avrupa’nın yakın çevresini, Akdeniz havzası ülkeleri, Avrupa’ya komşu ülkeleri içine alan ve buraya 2 günlük geziyi içeren bir derstir. Modül 14 Ülkeler Coğrafyası dünya ülkelerini tanıtmayı amaçlar ve 10 günlük keşif gezisi içerir. Modül 15 Küresel Yapılar, ülkeler coğrafyasının daha spesifik kısmını oluşturan bir derstir, 2 günlük keşif gezisi içerir. Bu bahsi geçen modüllerin içeriği modülleri açıklayan kitapçıkta açıklanmış olsa dahi dersi işleyiş öğretmenin inisiyatifindedir. 22 modülün 5 tanesinin doğrudan ülkeler, bölgeler ve kıtalar coğrafyasıyla ilgili olması Türkiye hakkında bilgi sahibi olmaları gerektiğini göstermektedir. Ayrıca Almanya’daki Türk nüfusu 3 milyon civarındadır. Almanlar ve Türkler günlük yaşamda etkileşim halindedirler ve Alman-Türk siyasi ittifakları, Osmanlı İmparatorluğundan bugüne yüz yıllardır süre gelmektedir. Bu durum ister istemez Türklerde Almanya merakı, Almanlarda ise Türkiye merakı uyandırmaktadır. Modül 20’deki Coğrafya Bilimi 2 başlığı altındaki Global Öğrenme ve Kültürlerarası Öğrenme dersleri

ile Modül 21'deki Coğrafya Bilimi 3 başlığı altındaki Modern Medya dersi algı oluşumunun temellerini atar niteliktedir. Özellikle Modern Medya dersi, medyanın algı üzerindeki etkisi düşünüldüğünde önemine önem katmaktadır. Şüphesiz yurtdışındaki hayati gelişmeleri medya yoluyla takip edilmektedir. Medya, teknoloji çağında olduğumuz şu sıralarda coğrafi algıyı oluşturmada, değiştirmede, manipüle etmekte kullanılan yegâne araçtır.

2017 verilerine göre yaklaşık 80 milyon nüfusa sahip Almanya'nın 3 milyon civarında Türk'ü barındırdığı düşünülecek olursa Almanya'daki Türk sayısı yadsınamaz düzeydedir. Türkler ve Almanlar sosyal hayatın birçok alanında etkileşim hâlinindedirler. Bu etkileşim sadece Almanya'da yaşamını devam ettiren Türkleri değil, ana vatanında yaşamakta olan Türkleri de ilgilendirmektedir. Kuşkusuz, göçmenler her ülke için merak unsurudur. Nereden geldiklerini, geldikleri ülkenin kendi ülkelerine uzaklığı ya da yakınlığını, benzerlik ve farklılıklarını, etnik yapısını, sosyo-kültürel özellikleri gibi coğrafyayı doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyen unsurları öğrenmeye çalışırlar. Ayrıca Almanya'daki Türk diasporası, Türkiye'nin nasıl algılandığında önemli rol oynar. Tüm bunlar düşünüldüğünde problem sorusunu ortaya koymak hiç de zor değildir. Sosyal bilimciler olarak, Türkiye'nin sosyal yapıları, eğitim yapıları, ekonomik yapıları bizi yakından ilgilendirmektedir. Bu nedenle Almanya'da coğrafya öğretmeni adayları Türkiye'yi nasıl algılar? Sorusu cevaplanmaya çalışılmıştır. Ayrıca Türkiye'nin matematik ve jeopolitik konumu hakkında bilgileri var mıdır? Türkiye'nin genel fiziki özellikleri hakkında bilgileri var mıdır? Türkiye'nin genel beşerî özellikleri hakkında bilgileri var mıdır? Türkiye'nin kültürel değerleri hakkında bilgi sahibiler mi? Türkiye'yi ekonomik coğrafya algıları ne yönde? Türkiye'yi turizm rekreasyon alanı olarak kabul ediyorlar mı? Gibi sorular da araştırmanın alt problemlerini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı:

- Bu araştırma, Almanya'daki Bayreuth Üniversitesinde lisans ve lisansüstü düzeyde coğrafya öğrenimi gören öğrencilerin Türkiye'nin coğrafi algılarını tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır.
- Almanya'daki coğrafya öğretmeni adaylarının Türkiye'nin fiziki coğrafya özellikleri konusundaki bilgileri ne düzeydedir?
- Almanya'daki coğrafya öğretmeni adaylarının Türkiye'nin beşerî coğrafya özellikleri konusundaki fikirleri nelerdir?
- Almanya'daki coğrafya öğretmenliği bölümlerinin ders programlarında Türkiye'nin coğrafi özelliklerini de kapsayan dersler mevcut mudur?
- Almanya'daki coğrafya öğretmeni adayları Türkiye ile ilgili güncel projeleri takip etmekte mi?
- Almanya'daki coğrafya öğretmeni adayları Türkiye'nin sosyal yapısı hakkında ne düşünüyorlar? sorularına yanıt bulmaktır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmadan elde edilen bulgular:

- Konu açısından, Türkiye'nin fiziki coğrafya özellikleri, beşerî coğrafya özellikleri ve sosyal yapısı ile sınırlıdır.
- Zaman açısından, 2016-2017 eğitim öğretim yılı güz dönemi ile sınırlıdır.
- Örneklem açısından, Bayreuth Üniversitesi Kimya, Biyoloji ve Yer bilimleri Fakültesi Coğrafya Eğitimi Bölümü lisans ve lisansüstü öğrencileri arasından rastgele seçilmiş 50 öğrenci ile sınırlıdır.

Sayıtlar

Bu araştırmada:

- Ölçme araçlarındaki soruları cevaplandıracak öğrencilerin kişisel görüşlerini gerçeğe uygun ve samimi olarak yansıtıkları,
- Kullanılan araçların ve tekniklerin araştırmanın kapsamına ve amacına uygun olduğu,
- Veri toplamak amacıyla kullanılan araçların geçerlilik ve güvenilirlikleri konusunda yapılan çalışmaların sonuçlarının anlamlı olduğu,
- Kullanılan ölçeğin çevirisinin eksiksiz ve anlaşılır olduğu,

- Örneklemin araştırma evrenini temsil ettiği,
- Araştırmaya katılan öğrencilerin homojen olarak dağılım gösterdikleri varsayılmaktadır.

YÖNTEM

Model

Nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanıldığı bu araştırma karma yöntemde desenlenmiştir. Araştırmanın nitel verileri doküman analizi yöntemi ile toplanmıştır. Nitel veriler, analiz edilirken güvenilirliği arttırmak için doğrudan alıntılara yer verilmiştir (Altunışık, ark., 2007; Arslan ve ark. 2007; Balcı, 2004; Böke ve ark. 2009; Duman, 2008; Ekiz, 2009; Karasar, 2003; Kuş, 2003; Küçükahmet, 2001; Sönmez, 2009; Tanrıöğen, 2009; Yıldırım ve Şimşek, 2005). Katılımcıların isimleri saklı tutularak kodlanmıştır. Nicel boyutta coğrafi algıyı ölçmek için likert tipi ölçek ile derecelendirilmiş anket kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Bayreuth Üniversitesi Kimya, Biyoloji ve Yer Bilimleri Fakültesi Coğrafya Öğretmenliği Bölümünde öğrenimini sürdüren lisans ve lisans üstü coğrafya eğitimi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde Bayreuth Üniversitesi Kimya, Biyoloji ve Yer Bilimleri Fakültesi Coğrafya Öğretmenliği Bölümü'nden farklı sınıflarda öğrenim gören öğrenciler rastgele (random) seçilmiştir. Öğrenciler seçilirken üniversitenin kurmuş olduğu e-posta ağından yararlanılmıştır. Öğrencilerin seçimi gönüllülük esasına dayanır. Bu bölümden 25'i lisans 25'i ise lisansüstü eğitim gören toplamda 50 öğrenci araştırmaya katılmıştır

Veri Toplama

Bu araştırmada verilerin toplanması için literatür taraması yapıldıktan sonra, uzman görüşleri alınarak anket formu hazırlanmıştır (Altunışık, ark., 2007; Arslan ve ark. 2007; Balcı, 2004; Böke ve ark. 2009; Duman, 2008; Ekiz, 2009; Karasar, 2003; Kuş, 2003; Küçükahmet, 2001; Sönmez, 2009; Tanrıöğen, 2009; Yıldırım ve Şimşek, 2005). Hazırlanan Anketlerin çevirisi Almanca ve Türkçeyi ileri derecede bilen ve aynı üniversitede öğrenciliği devam eden bir Türk tarafından yapılmıştır. Lisans öğrencilerinin hali hazırda ülkeler coğrafyası adı altında Türkiye'yi de kapsayan dersi görüyor olmalarından dolayı bu anket Lisans öğrencilerine uygulanmıştır. 21'i 3'lü likert tipi (evet, hayır, bilmiyorum) 1'i ise açık uçlu soru olmak üzere toplam 22 sorudan oluşmaktadır. Toplam 11 açık uçlu sorudan oluşan ve daha çok Türkiye'nin siyasi kimliğini betimlemeyi amaçlayan anket ise lisansüstü öğrencilere uygulanmıştır. Anketlerin uygulanması Bayreuth Üniversitesini Coğrafya Bölümü sekreterliğinin internet veri tabanlı sistemi üzerinden yapılmıştır. Anketler Almanca olarak cevaplanmış sonrasında Türkçeye çevrilmiştir. Çeviriler hassasiyetle yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada, lisans öğrencilerine uygulanan 22 soruluk testin analizi betimleyici istatistik (descriptive statistic) menüsü kullanılarak yapılmıştır. Lisansüstü öğrencilere uygulanan açık uçlu soruların analizi ise, hem nitel hem de nicel yöntemler kullanılarak karma yöntemle açıklanmıştır. Verilen cevaplara istinaden gerekli yerlerde betimleyici istatistik menüsü kullanılarak yapılan analizlerin yanında, yorumlayıcı açıklamalarda da bulunulmuştur. Katılımcıların görüşlerine de doğrudan alıntılar yapılarak yer verilmiştir.

Araştırmada bilimsel bulguların tutarlılığını, doğruluğunu, inandırıcılığını arttırmak için tedbirler alınmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2015). Geçerliliğini arttırmak için temaların kapsam ve birbirleri ile ilişkisi kontrol edilmiş ve bir bütünlük sağlanmıştır. Ayrıca plan, program ve süreç ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Araştırmanın iç güvenilirliğini arttırmak için açık uçlu sorulardan elde edilen veriler değiştirilmeden aynen kullanılmış, tutarlığın tespitinde uzman görüşü alınmıştır. Dış güvenilirliğini arttırmak için veriler başkalarının da inceleyebileceği şekilde arşivlenmiştir. Yapılan istatistiksel işlemlerdeki analizleri IBM SPSS 24 statistics data editör istatistik paket programı ile yapılmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Lisans Öğrencilerinin Türkiye'ye Yönelik Algıları ile İlgili Bulgular

Türkiye'nin Coğrafi Konumuna Yönelik Bulgular: Türkiye, Asya Kıtasının güneybatısı ile Avrupa Kıtasının doğu kesiminde yer alır (Balci,2012). Bu bilginin sorgulandığı "Türkiye Afrika kıtasında mı yer alır?" sorusuna örneklemin tamamı doğru cevap vermiştir.

Türkiye'nin Jeomorfolojik Özelliklerine Yönelik Bulgular: Türkiye Alp orojenezi içinde bulunan ve batıdan doğuya doğru yükseltisi artan dağlık bir ülkedir (Akengin, Dölek, 2015). Türkiye'nin ortalama yükseltisi 1131m'dir (Gözenç, 1998). "Türkiye dağlık bir ülke midir?" sorusunu örneklemin tamamı doğru yanıtlamıştır.

Türkiye'nin Hidrografik Özelliklerine Yönelik Bulgular: "Ülkemiz üç tarafı dört denizle (Karadeniz, Akdeniz, Ege Denizi, Marmara Denizi) çevrili bir yarımada görünümündedir." (Gözenç,1998) Türkiye üç tarafı denizlerle çevrili olmasına rağmen okyanusa kıyısı olmayan bir ülkedir. "Türkiye okyanusa kıyısı olan bir ülke midir?" sorusuna örneklemin %96'sı (24 kişi) doğru cevap verirken, %4'ü yanlış cevap vermiştir

Türkiye'nin Klimatolojik Özelliklerine Yönelik Bulgular: Türkiye kabaca 30-60 derece kuzey paralelleri arasında yer alan bir orta kuşak ülkesidir. Türkiye'de dört mevsim yaşanmaktadır. "Türkiye tropikal kuşakta yer alan bir ülke midir?" sorusunu örneklemin %100 doğru cevaplamıştır.

Türkiye'nin Biyocoğrafya Özelliklerine Yönelik Bulgular: Kanguru Avusturalya faunasına ait Türkiye'de bulunmayan bir türdür. "Kanguru Türkiye'nin doğu kesiminde yaşayan bir hayvan türü müdür?" sorusuna örneklemin %96'sı (24 kişi) doğru cevap verirken, %4'ü yanlış cevap vermiştir. Bu soruya bakıldığında her ne kadar Biyocoğrafya sorusu gibi dursa da aslında Türkiye'nin lokasyonu ve dolayısıyla iklimi hakkındaki bilgilerini de sınamaya yardımcı olmuştur.

Türkiye'deki Doğal Afetlerin Özelliklerine Yönelik Bulgular: Bilindiği üzere Türkiye Kuzey Anadolu Deprem Kuşağı, Güneydoğu Anadolu Deprem Kuşağı ve Batı Anadolu Deprem kuşağı yer almaktadır. Bilinen anlamda Japonya'dakine benzer büyük çaplı tsunami Türkiye'de görülmemektedir. "Tsunami Türkiye'deki en büyük doğal afet midir?" sorusuna örneklemin 24'ü doğru cevap vermiştir. Sadece 1 kişi "Bilmiyorum" diyerek çekimser kalmıştır.

Türkiye'nin Maden Çeşitliliğine Yönelik Bulgular: Türkiye maden çeşitliliği bakımından oldukça zengin bir ülkedir. "Türkiye'de kömür hariç hiçbir maden çeşidi yoktur." sorusuna örneklemin %64'ü doğru (16 kişi) cevap vermiştir. Örneklemin %24'ü yanlış cevap verirken, %12'si ise, "Bilmiyorum" ifadesini kullanmıştır. Türkiye'nin sürdürülemeyen doğal kaynakları hakkında örneklemin 16 kişininin doğru bilgi sahibi olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki yedi soru fiziki coğrafya alanında değerlendirilecek olunursa, bu yedi soruya verilen doğru cevapların ortalamasının %93,1 oranında olduğu görülür. Bayreuth Üniversitesi'nde Coğrafya Öğretmenliği Bölümü Kimya Biyoloji ve Yer Bilimleri Fakültesine bağlıdır. Bu fakülteye bağlı olması coğrafyayı fen bilimleri yönüyle daha ağırlıklı olarak ele aldıklarını gösterebilir. Sonuç olarak, fiziki coğrafya sorularına %93,1 gibi yüksek bir oranda doğru cevap vermeleri beklenen bir sonuçtur.

Türkiye'nin Yerleşme Özellikleri ile İlgili Bulgular: Özellikle yoğun göç alan illerde çarpık kentleşme görülmektedir. Bunun belki de en önemli örneği İstanbul'dur. Türkiye'de son yıllarda popüleritesini arttırmış olan kentsel dönüşüm furçası aslında çarpık kentleşmenin bir sonucudur. "Türkiye'de çarpık kentleşme görülmez." sorusuna örneklemin %32'si (8 kişi) doğru cevap verirken, %36'sı yanlış cevap vermiştir. Örneklemin %32'si ise, "Bilmiyorum" ifadesini kullanmıştır.

Türkiye'nin Ekonomik Özellikleri Yönelik Bulgular: Türkiye orta kuşak ülkesi olması bakımından dört mevsimi yaşayan ülkeler arasındadır. Ayrıca çeşitli toprak tiplerine sahip olmasıyla farklı tarım ürünlerinin yetişmesine imkân sağlar. "Türkiye tarım ülkesidir." sorusuna örneklemin %52'si (13 kişi) doğru yanıt vermiştir. "Bilmiyorum" diyenlerin oranı %8 iken, "Hayır" cevabı verenlerin oranı %40'dır. Doğru cevap verenlerin sayısı ile, yanlış cevap verenlerin sayısının birbirine bu kadar yakın olması beklenmemektedir. Bunun sebebi Türkiye'nin Almanya'ya bir tarım ürünü olan kauçuğu ithal etmesidir (Doğanay,2007).

Türkiye'nin Batı Avrupa'ya ihracatına baktığımızda ilk sıralarda tekstil ürünlerini görmekteyiz. Türkiye otomotiv ve elektronik mamül ürün ihraç etmediği gibi ithal etmektedir. "Türkiye Batı Avrupa ülkelerine otomotiv ve elektronik ürün ihraç eder." sorusuna örneklemin %68'i (17 kişi) doğru yanıt vermiştir. Yanlış yanıt verenlerin oranı %16'dır, yine aynı oranda katılımcı "Bilmiyorum" ifadesini kullanmıştır. %68 oranında doğru cevabın verilmesi örneklemin yarıdan fazlasının Türkiye'nin Batı Avrupa ülkelerine olan ihracatı hakkında doğru fikirlere sahip olduğunu gösterebilir.

Ortadoğu'da ekonominin en güçlü olduğu ülke Katar'dır. Türkiye Dışişleri Bakanlığının açıkladığı veriye göre 2015 yılında Katar'da kişi başına düşen milli gelir: 96,635 dolardır. "Türkiye ekonomisi Ortadoğu'nun en iyi ekonomisidir." sorusuna örneklemin %52'si (13 kişi) doğru cevap vermiştir. %8'i "Bilmiyorum" derken, %40'ı "Evet" diyerek Türkiye'nin Ortadoğu'nun en iyi ekonomisi olduğunu ifade etmiştir. Bu sonuç, özellikle son yıllarda bölge üzerindeki siyasi gücümüzün arttığına dair medyada yer bulan haberler olabilir.

Sonuç olarak, Türkiye ekonomisi ile ilgi algı genel olarak değerlendirildiğinde, örneklemin toplam üç soruya verdikleri doğru cevapların ortalaması %52'yi oluşturur ki bu oran Türkiye ekonomisini ortalama olarak bildiklerini gösterebilir.

Türkiye'nin Ulaşım Özelliklerine Yönelik Bulgular: Bilindiği gibi Türkiye'de en yaygın ulaşım ağı 426,906 km ile karayoludur. Raylı sistem bu rakamın çok altında 10,984 km'dir. "Türkiye'de en yaygın ulaşım ağı raylı sistemdir." Sorusuna örneklemin %80 oranındaki çoğunluğu (20 kişi) doğru cevabı verirken, %12'si yanlış cevabı vermiştir. "Bilmiyorum" cevabını verenlerin oranı ise %8'dir.

Türkiye'nin Sağlık Coğrafyasına Yönelik Bulgular: Avrupa Birliği Uyum yasaları gereği Türkiye'de özellikle son yıllarda sağlık alanında birçok reform gerçekleşmiştir. Bu reformlar sonucunda; Türkiye gerek hekim kalitesi bakımından gerekse, sağlık alanındaki teknolojik gelişmeleri takip etmesiyle dünya standardının üzerindedir. "Türkiye'de sağlık hizmetleri uluslararası düzeydedir." sorusuna örneklemin %80'i (20 kişi) doğru cevap vermiştir. Örneklemin %20'si ise, çoğunlukla aynı fikirde değildir. Doğru cevap verenlerin bu denli yüksek oranda olması beklenen bir sonuçtur, çünkü Avrupa ülkelerinden ülkemize sağlık turizmi gerçekleşmektedir.

Türkiye'nin Nüfus Coğrafyası Özelliklerine Yönelik Bulgular: Anadolu birçok medeniyete beşiklik etmiş, ilk şehirlerin kurulduğu, ticaret yollarının geçtiği, birçok etnik kökene ev sahipliği yapan, birçok dinin kutsal mekânlarının bulunduğu özel bir bölgedir. Türkiye Anadolu topraklarında kurulan ve bu kültürel mirası korumaya çalışan bir ülkedir (Özey,1999). "Türkiye etnik çeşitlilik bakımından zengin bir ülkedir." sorusuna örneklemin %44'ü (11 kişi) doğru cevap vermiştir. %48'i yanlış cevap verirken, %8'i "Bilmiyorum" ifadesini kullanmıştır. Sorunun cevabını bilmeyenler ile yanlış cevap verenler toplandığında %56 gibi bir oran yapar ki, bu da ortalamanın üzerindedir. Bu durum bize çoğunluğun nüfus coğrafyası hakkındaki bilgilerinin sınırlı olduğuna bir işaret sayılabilir.

Türkiye'nin Siyasi Coğrafya Özelliklerine Yönelik Bulgular: Türkiye'nin başkenti 13 Ekim 1923'den bu yana Ankara'dır. "Türkiye'nin başkenti İstanbul'dur." sorusuna örneklemin %68'i (17 kişi) doğru cevap verirken, %32'lik kısmı yanlış cevap vermiştir. İstanbul Bizans İmparatorluğu ile başlayan ve sonrasında Osmanlı Hanedanlığı ile devam eden başkentlik görevini 1923 yılında Ankara'ya devretmesine rağmen görülmektedir ki hala İstanbul'u başkent olarak gören bir kesim bulunmaktadır. Bunun nedeni İstanbul'un popülerliğini günümüzde sürdürmüş olması olabilir.

Türkiye 1959'da başlayan ve günümüze kadar gelen süreçte hala Avrupa Birliğine tam üyelik sağlayamamıştır. "Türkiye Avrupa Birliğinin en önemli üyesidir." sorusuna örneklemin tamamı doğru cevap vermiştir. Bunun sebebi Almanya'nın Avrupa Birliği'nin en önemli ülkelerinden biri olması olabilir.

Türkiye toprakları üzerinde Müslümanlar, Museviler, Hristiyanlar hatta inanmayanlar barış ve huzur içinde yüz yıllardır yaşamaktadırlar. Ayrıca Türkiye'de birçok din ve mezhep için kutsal sayılan tapınaklar bulunmaktadır ve bu ibadethanelerde özgürce ibadet edilmektedir. "Türkiye'de dini baskı yoktur. Müslümanlar diğer dinlere mensup vatandaşlara saygılıdır." sorusuna örneklemin %40'ı (10 kişi) doğru cevap verirken, %48'i "Hayır" diyerek yanlış cevap vermiş ve %12'si de "Bilmiyorum" ifadesi kullanmıştır. Yanlış cevabın doğru cevaptan yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum hem Almanya'da hem de Türkiye'de şu anda iktidarda olan hükümetlerin sağ görüşe olan yatkınlıkları sebep olmuş olabilir.

Sonuç olarak; siyasi coğrafyaya ait üç soru incelendiğinde, ortalamanın %69,3 olduğu görülür. Bu sonuç örneklemin genel ortalamanın üzerinde seyrettiğini ve bu oranda bilgi sahibi olduklarını gösterebilir.

Türkiye'nin Enerji Kaynaklarına Yönelik Bulgular: Türkiye'de doğalgaz ile elektrik üretiminden sonra ikinci sırada hidroelektrik santrallerinden elektrik üretimi yerini alır. Türkiye akarsu ağı yönünden oldukça zengin bir ülkedir ve EÜAŞ verilerine göre, Türkiye'de 106 tane aktif hidroelektrik santrali bulunmaktadır (EÜAŞ,2017) "Hidroelektrik Türkiye'de yaygın olarak kullanılan bir enerji çeşididir." sorusuna örneklemin %20 oranında (5 kişi) doğru cevap verdiği saptanmıştır. Yine %20'lik kısmı yanlış cevap vermiştir. Örneklemin %60'ı "Bilmiyorum" ifadesini kullanmıştır. Bilmeyenlerin sayısının ortalamanın üzerinde olması Türkiye'nin hidroelektrik alanındaki hacmini bilmediklerinin göstergesidir.

Türkiye Alp Himalaya Dağ kuşağı içinde yer aldığından, jeotermal enerji kaynakları bulunmaktadır (Hoşgören, 1987). Yeterince yararlanılamamasına rağmen lokal olarak jeotermal enerjiden faydalanılmaktadır. "Türkiye'de jeotermal enerjiden yararlanılır." sorusuna örneklemin %20'si (5 kişi) doğru cevap verirken, %8'i yanlış cevap vermiştir. "Bilmiyorum" ifadesini kullananların oranı %72'dir.

Enerji coğrafyası verileri iki sorunun toplamı halinde incelenecek olunursa, iki sorunun ortalaması %20'dir ve bu değer ortalamanın çok altında bir değer olduğu görülür. Bu bulgu bize enerji coğrafyası hakkında örneklemin algısının düşük olduğunu göstermektedir.

Türkiye'nin Turizm Özelliklerine Yönelik Bulgular: Türkiye turizm açısından potansiyeli yüksek bir ülkedir. Türkiye'de yaz turizmi, kıyı turizmi, yayla turizmi, kış turizmi, dağ turizmi, kayak turizmi, sağlık turizmi, kültür turizmi, din turizmi gibi birçok turizm çeşidi yapılabilmektedir (Doğaner, 2001). Türkiye bu potansiyeline rağmen bunu en üst seviyede değerlendiremeyen bir ülkedir. Türkiye'de sıklıkla kıyı turizmi yapılmaktadır. Kıyı turizminde de en çok rağbet gören yerler Akdeniz ve Ege sahilleridir. Türkiye'nin Akdeniz'e kıyısı olan kesimleri ve Ege sahilleri Karadeniz'e oranla daha yüksek turizm kapasitesine sahiptir. "Türkiye'nin kuzey kıyılarında turizm gelişmiştir." sorusuna örneklemin %80'i (20 kişi) doğru cevap vermiştir. Örneklemin %4'ü yanlış cevap verirken, %16'sı "Bilmiyorum" demiştir.

Turistler beğendikleri, gitmeye değer gördükleri, kendilerini güvende hissettikleri rekreasyonları tercih ederler. "Türkiye'ye tatile gelmek ister misiniz?" sorusuna örneklemin %88'i (22 kişi) "Evet" diyerek Türkiye'ye gelmek istediklerini belirtmişlerdir. Örneklemin %12'si "Hayır" diyerek, Türkiye'ye tatile gelmek istemediklerini ifade etmişlerdir. Örneklemin büyük çoğunluğunun Türkiye'ye tatile gelmek istemesi ülkenin cezbedici bir turistik merkez olduğunu göstermektedir.

Her ülkenin popüler olarak tercih edilen rekreasyon alanları farklıdır. "Türkiye'ye tatile gelerseniz nereye gitmek istersiniz?" Almanların destinasyon olarak nereye yoğunluk verdiklerini ölçmek için hazırlanan bu soruya örneklemin %80'i "İstanbul" derken, %8'i "Antalya" demiştir. İstanbul'un cezbedici bir destinasyon olduğu kuşkusuzdur. Birçok medeniyet için önem taşıyan, yüzyıllarca farklı imparatorlukların başkentliğini yapmış, günümüzde kültür başkenti olarak kabul edilen ve farklı din ve mezhepler için ilahi bir öneme sahip İstanbul'un görülmeye değer bir turizm cazibe merkezi olması şaşırtıcı değildir.

Turizm coğrafyasına ait üç soru değerlendirildiğinde, ortalamanın 85,3 olduğu görülmektedir. Genel ortalamanın çok üstünde olduğu görülen bu değer turizm coğrafyası algısını pozitif yönde etkilediği düşünülebilir.

Lisansüstü Öğrencilerinin Türkiye'ye Yönelik Algıları ile İlgili Bulgular

Siyasi Coğrafya Algısına Yönelik Bulgular: 1959 yılında ilk müracaatın yapılmasından bu yana Türkiye Avrupa Birliği ile gelişmeler yaşasa da tam üyeliği kabul edilmemiştir. Bu konuda lisansüstü öğrencilerin fikirleri son derece önemlidir. "Türkiye Avrupa Birliğine girmeli mi?" sorusuna ankete katılan 25 lisansüstü eğitim gören öğrencinin 13'ü Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmesi gerektiğini söylemiştir. "Hayır" diyen 9 katılımcıdan 5.katılımcı; "Türkiye Avrupa Birliğine girmek için daha hazır değil" diyerek fikrini ayrıca belirtmiştir. 3 kişi ise konuyla ilgili fikir beyanında bulunmamıştır. Lisans üstü düzeydeki öğrencilerin Türkiye'yi %52'lik oranla bu birlik kriterlerine uygun bulması Almanya'nın Avrupa Birliğinin en güçlü ülkelerinden biri olduğu düşünüldüğünde önem arz etmektedir.

1959 yılında ilk müracaatın yapılmasının ardından 58 senedir adeta oyalanan Türkiye Avrupa Birliğinin uyum yasalarını yerine getirmek adına çok yol kat etmiştir. Buna rağmen Avrupa Birliğine hali hazırda tam üyeliğe hak kazanamamıştır. Gerek ekonomik olarak, gerekse sosyal yapı anlamında Türkiye'den çok daha düşük seviyedeki ülkelerin kabul edildiği ortadadır. Durum bu iken, Avrupa Birliğine ilk defa çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu bir ülkenin başvurması ve tabiri caizse bunca yıldır oyalanması akla Avrupa Birliğinin bir Hristiyan birliği mi olduğu sorusunu getiriyor (Sanberk, 2014). "Avrupa Birliğinin Hristiyan birliği olduğu görüşü sizce doğru mu?" sorusuna katılımcıların %80'i yani 25 katılımcının 20'si Avrupa Birliğini Hristiyan birliği olarak kabul ettiği anlaşılmaktadır. %20'sinin ise, çoğunlukla aynı fikirde olmadığı görülmektedir. "Evet" diyen 3 katılımcı aynı zamanda açıklamada bulunmuşlardır.

1. Katılımcı; "Evet, Avrupa Birliğinin Hristiyan olan tarafı bütün değerlerinin sadece küçük bir kısmını oluşturuyor." demiştir. Yaptığı bu açıklamayla Avrupa Birliğinin bir değerler topluluğu olduğunu ve dini değerlerin bu topluluğun aslında nüvesini oluşturmadığını belirtmiştir.

2.Katılımcı; "Evet, Avrupa Birliği kurumu için Hristiyanlık önemli olsa da Avrupa için bu değer nötral." demiştir. Yani Avrupa Birliğinin dini değerlerine sahip çıktığını ama Avrupa'nın geneline bakılacak olursa bu değer nötr bir değer olduğunu belirtmiştir.

3.Katılımcı; "Evet, Hristiyanlık uzun zamandır egemen ve baskın bir dindir. Çok kültürlü toplum yapısıyla birlikte kendini değiştiriyor. Demokratik sistemde din ve devletin birbirinden bağımsız olması nedeniyle Avrupa Birliğinin genel olarak hiçbir dini yönelimde bulunmaması gerekir. Ama bu her zaman gerçeği yansıtmıyor."

4. Katılımcı, şeklen Avrupa Birliğinin laik görüldüğünü fakat özünde bunun böyle olmadığını açıkça ifade etmiştir.

Siyasi liderler ülke algısını hem olumlu hem de olumsuz yönde etkileyen en önemli etmenlerden biridir. Örnek vermek gerekirse, Hitleri Almanlar siyasi tarihlerinde kara bir leke olarak değerlendirmektedirler. “Mustafa Kemal Atatürk hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna katılımcıların %28’i Atatürk hakkında fikirlerinin olmadığını belirtmişlerdir. %72’si ise, fikirlerini açıklamışlardır.

1. Katılımcı; “Güçlü ve demokratik bir devlet adamı, asker.”
2. Katılımcı; “Türkiye’yi devlet adamı olarak modernize etti.”
3. Katılımcı; Türkiye’nin kurucusu.”
4. Katılımcı; “Kemal ülkeyi birleştirdi ve güçlendirdi.”
5. Katılımcı; “Atatürk çok kişi için iyi bir örnek.”
6. Katılımcı; “Türkiye’nin kurucu.”
7. Katılımcı; “Modern Türkiye’nin kurucusu.”
8. Katılımcı; “Türklerin devlet adamı.”
9. Katılımcı; “İyi bir asker, komutan.”
10. Katılımcı; “Türk devlet adamı.”
11. Katılımcı; “Türkiye’ye cumhuriyeti getiren kişi.”
12. Katılımcı; “Demokratik ve laik Türkiye’nin kurucusu.”
13. Katılımcı; “Türk devlet adamı ve asker.”
14. Katılımcı; “Ülkeyi işgalden kurtaran kişi.”
15. Katılımcı; “Türkler için önemli bir devlet adamı.”
16. Katılımcı; “Modern Türkiye’nin kurucusu.”
17. Katılımcı; “Türkiye’yi yeniden şekillendiren kişi.”
18. Katılımcı; “Türk asker ve devlet adamı.”

25 Katılımcının 18’i Mustafa Kemal Atatürk hakkındaki düşüncelerini bu şekilde ifade etmişlerdir. Çoğunluğun Atatürk hakkında kısıtlı olsa bilgi sahibi olduğu görülmektedir. Bu bilgilerin olumlu yönde olduğu da dikkat çekici bir özelliktir.

Kültür Coğrafyası Algısına Yönelik Bulgular: Toplumsal sorunların temelini, din, dil, ırk, mezhep, cinsiyet ayrımları oluşturmaktadır (Özey, 2010). Aslında hayatta her şey zıttının var olmasıyla değer kazanmaktadır. “Din farklılığını potansiyel çatışma olarak görüyor musunuz?” Türk diasporası Almanya’da Türkiye’nin lokal çapta temsilini oluşturuyor. Bu nedenle Almanlar ve Türkler arasındaki dini farklılık Almanlar için ne ifade ediyor? Tabloya bakıldığında %64’lük bir çoğunluğun dini farklılıkları potansiyel çatışma olarak gördükleri tespit edilmiştir. %36’nın ise, dini farklılıkların potansiyel çatışma olarak görmedikleri görülmüştür. “Evet” diyen 16 katılımcının 3’ü ile “Hayır” diyen 9 katılımcıdan 1’i ayrıca açıklamada bulunmuştur.

1. Katılımcı; “Evet. Eninde sonunda bütün dinler arasında bir çatışma var, fakat insanlar bunu konuşarak çözebilmeli.” diyerek dinler arası çatışmanın olduğu gerçekliğini kabul etmesinin yanında, bu çatışmanın çözülemeyecek kadar komplike olmadığı görüşündedir.
2. Katılımcı; “Evet. Aslında olmaması gereken bir şey. Önemli olan bu konu üzerine tartışarak ön yargıları kırmak diye düşünüyorum.” demiştir, 2. Katılımcı da özünde 1. Katılımcıya çok benzeyen bir yorumda bulunarak, uzlaşının olabileceğini öne sürmektedir.
3. Katılımcı; “Evet. Ama bu birlikte yaşamamak için bir neden değil.” diyerek 3. Katılımcının da diğer iki katılımcıya benzer uzlaşmacı bir cevap verdiği görülmüştür.
4. Katılımcı; “Hayır. Benim için din farklılığı problem değil, ama şunu biliyorum ki bazı insanlar bunu problem yapıyorlar. Bunu da iyi şekilde karşılamıyorum.” demiştir.

Üç katılımcı “Evet”, 1 Katılımcı “Hayır” dediği halde açıklamada bulunan tüm katılımcılar dinin potansiyel çatışma olarak görülmemesi gerektiği hakkında mesajlar vermişlerdir.

Diaspora bir ülkenin yurtdışında yaşayan vatandaşlarından oluşmaktadır ve yaşadıkları ülkelere kendi kültürlerini taşırlar bu sebeple algıyı büyük ölçüde etkilerler (Güngör,2015). “Almanya’da yaşayan Türk nüfusunu nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna katılımcıların görüşlerini bildirmişlerdir.

1. Katılımcı; “Ben çok fazla olduğumu hissetmiyorum ve genel olarak Türklerin Almanya’da yaşadığı gerçeğini pozitif değerlendiriyorum.”
2. Katılımcı; “Bu durumu bir küreselleşme olarak değerlendiriyorum.”
3. Katılımcı; “Pozitif, Almanya’ya kazanç sağlıyor.”
4. Katılımcı; “Türkler ile Alman toplumu zenginleşiyor.”
5. Katılımcı; “Çeşitlilik zenginleşmedir.”
6. Katılımcı; “Almanya’ya entegre olma isteği olduğu sürece pozitif.”

7. Katılımcı; “Büyük ölçüde bir zenginlik.”
8. Katılımcı; “Problemsiz, belirli alanlar ve bölgelerdeki uyum çabalarını her iki tarafında geliştirmesi gerekiyor.”
9. Katılımcı; “Toplumun zenginliği.”
10. Katılımcı; “Göç sürekliliği olan bir olgudur, problem ama yanında şans da getiriyor, Alman politikasının görevi problemleri çözmek ve fırsatları kullanabilmek.”
11. Katılımcı; “Yerel toplumun en önemli parçası.”
12. Katılımcı; “Türkler Almanya’nın zenginliği.”
13. Katılımcı; “Kültürel zenginleşme.”
14. Katılımcı; “Ayrımcılık olmadığı sürece problem yaratmaz. Kültürler kendini paralel ve ayrı bir şekilde geliştiriyor.”
15. Katılımcı; “Ben Almanya’da yaşayan göçmen Türk toplumunu diğer insanlarla birlikte hangi milletten olursa olsun aynı şekilde değerlendiriyorum çünkü, küreselleşen dünya ile çok kültürlü toplumlar el ele ilerliyor.”
16. Katılımcı; “Türkler Almanlar ile iç içe birbirimizden çok şey öğreniyoruz.”
17. Katılımcı; “Almanya için bir zenginlik.”
18. Katılımcı; “Türkler Alman toplumunun önemli bir parçası.”
19. Katılımcı; “Alman toplumunu zenginleştiriyorlar.”
20. Katılımcı; “Türk nüfusu pozitif etkiye sahip.”
21. Katılımcı; “Ufak sorunlar yaşansa da büyük ölçüde olumlu etkiye sahip.”
22. Katılımcı; “Türkler özellikle son kuşak Almanya’ya uyum konusunda son derece başarılılar.”
23. Katılımcı; “Kültürel zenginlik.”
24. Katılımcı; “Pozitif, küreselleşmenin bir sonucu.”
25. Katılımcı; “Bence toplumun diğer kısmından bir farkı yok.”

25 katılımcının hemen hepsi Türklerin Almanya’nın kültürel zenginliği olduğunda hem fikir. Bu pozitif değerlendirme Türkler ile Almanların birbirlerine uyum sağladıkları görüşünü ortaya koymaktadır.

Eğitim Özellikleri Algısına Yönelik Bulgular: Avrupa Birliği uyum yasaları birçok eğitim reformunu da içermektedir. Bu nedenle Türk eğitim sisteminde bazı yeniliklere gidilmiştir. “Türkiye eğitim sistemi Avrupa Birliği eğitim sisteminden daha iyi midir? sorusuna ankete katılanların %36’sı “Hayır” diyerek Avrupa eğitim sisteminin daha iyi olduğunu söylemişlerdir. Bu cevabı verenlerden 1’i açıklama yapmıştır. Ankete katılanların %64’ü “Fikrim Yok” diyerek, bu cevabı verenlerin %2’si açıklama bulunmuştur. “Evet” cevabı veren katılımcıya ise rastlanmamıştır.

1.Katılımcı; “Bu konu hakkında hiçbir bilgi ya da deneyimim yok.” diyerek açıkça eğitim sistemimizi bilmediğini ifade etmiştir. 2.Katılımcı; “Cevap veremem, Türkiye’deki eğitim sistemini bilmiyorum.” demiştir. 2. Katılımcı da 1. Katılımcı ile aynı fikirdedir. 3.Katılımcı; “Hayır, ama Avrupa’nın da tek bir eğitim sistemi yok, her ülkenin kendi eğitim sistemi var.” demiştir.

Katılımcıların verdiği cevaplara bakacak olursak, Türk eğitim sistemini çoğunluğun bilmediğini görmekteyiz. Oysa Türkiye’de lisansını tamamlayıp yüksek lisans için ya da ortaöğretimini tamamlayıp lisans için Avrupa’yı tercih eden çok sayıda Türk bulunmakta. Ayrıca tarih sayfalarını karıştırdığımızda Almanya’daki Nazi zulmünden kaçıp Türkiye’ye gelen bilim adamlarının Türk eğitim sistemini geliştirdikleri de bilinmektedir.

Ülkelerin eğitim seviyesi incelendiğinde, kalkınmışlık düzeyi ile eğitim arasında sıkı bir bağlantı olduğu görülmektedir. Eğitim seviyeleri yüksek olan ülkelerin ekonomileri de gelişmiştir. Bu nedenle ekonomik olarak kalkınmak isteyen ülkeler eğitime önem vermelidirler (Özey, 2010). “Ortadoğu ülkeleri arasında eğitimin en iyi olduğu ülkenin hangisi olduğunu düşünüyorsunuz?” Bilindiği gibi Avrupa Birliği Türkiye’yi üyeliğe almak için birçok alanda reform talebinde bulunmaktadır. Adalet, sağlık, eğitim sistemlerinde değişiklikler Avrupa Birliğinin ön gördüğü gibi düzenlenmektedir. Peki bu düzenlemeler sonucu eğitim sistemimizi içinde bulunduğumuz bölgeye göre değerlendirildiğinde sonuç ne yödedir.

Eğitim Sisteminin Değerlendirildiği Soruda katılımcıların %64’ünün fikrinin olmadığı görülmektedir. %20’lik çoğunluk İsrail demiştir, bunu %12 ile İran takip etmektedir. Katılımcıların %4’ü Lübnan demiştir. Avrupa Birliğine girmek için uyguladığımız reformlara rağmen, Türkiye demiş bir kişi bile yoktur.

Ulaşım Coğrafyası Algısına Yönelik Bulgular: Ulaşım alanındaki yatırımlar hem ülkenin ekonomisi hem de turizmi için olumlu etkilere sahiptir. “Sizce İstanbul’a yapılacak olan 3. Havalimanının Türkiye’ye yararları ve zararları neler olabilir? sorusuna katılımcıların %76’sı “Fikrim yok” cevabını vermişlerdir.

Ankete katılan 25 öğrenciden 19’u bu konuyu bilmediklerini ifade etmişlerdir. 6 katılımcı ise, 3. Havalimanı hakkında fikirlerini belirtmişlerdir.

1. Katılımcı; "Bence iki havalimanı İstanbul için yeterli ama ikisinin de büyütülmesi gerekiyor." diyerek 3. Havalimanına İstanbul'un ihtiyacı olmadığını belirtmiştir.
2. Katılımcı; "Yararları ulaşılabilme ve yeni iş imkanları zararı ise, gürültü."
3. Katılımcı; "Tabi ki 3. Havalimanı yararlı olacaktır, zararları daha fazla trafik daha az çevre koruması olacaktır."
4. Katılımcı; "Diğer iki havalimanının yükünü hafifletmesi yararlı olacaktır ama çevresel kirliliği arttırması ve kesilen ağaçlar zararlıdır."
5. Katılımcı; "Tabi ki yararları ve zararları var. Yararları şüphesiz daha kısa seyahat süresi ve diğer havaalanlarının yükünü azaltması. Zararları, insanların yerlerinden edilmesi, uzaklaştırılması, artan gürültü ve yerel havanın kötüleşmesi."
6. Katılımcı; "Zararları hava ve gürültü kirliliği yararları, iş imkânı ve hava trafiğinin azalması." diyerek fikirlerini belirtmişlerdir.

1. Katılımcı hariç diğer beş katılımcı, İstanbul'a 3.Havalimanı projesine iş imkânı, seyahatte ulaşım kolaylığı, diğer iki havalimanının yükünü hafifletme konularında yararlı olacağı, çevresel kirlilik (hava ve gürültü) bakımından zararı olacağı görüşünü sunmuşlardır.

Ülkelerin projeleri her ne kadar kendi sınırları içinde gerçekleştirilse de etkileri uluslararası boyuta ulaşabiliyor. "Gemilerin geçişi için İstanbul Boğazına paralel bir su yolunun yapılması ekonomik açıdan yarar sağlar mı? (Kanal İstanbul Projesi)" sorusuna Katılımcıların %60'ının Kanal İstanbul Projesi hakkında bir bilgileri olmadığı saptanmıştır. 25 katılımcının 10'u fikrini belirtmiştir.

1. Katılımcı; "Ekonomik açıdan yararlı fakat, ekolojik açıdan gerçekten riskli."
2. Katılımcı; "Bu projenin gerçekten ekonomik gerekliliğinden mi yoksa, prestij için mi yapıldığına bağlı."
3. Katılımcı; "Ekonomiye katkı sağlasa da çevresel etkilerini olumlu görmüyorum."
4. Katılımcı; "İstanbul'un yüksek nüfusunu düşünecek olursak bunun gerçekleşmesi İstanbul için yarar sağlamayacaktır."
5. Katılımcı; "Pahalı ve ekolojiyi kötü etkileyecek bir proje"
6. Katılımcı; "Ekonomik açıdan yararlı ama ekolojik yönünün tartışılması gerekir."
7. Katılımcı; "İstanbul Boğazı geçiş için yeterli durumda, bu nedenle bu pahalı proje yatırım için karsız."
8. Katılımcı; "Ekonomik getirisi kesin fakat, ekonomik getirisi ile ekolojiden götürecekleri iyi hesaplanmalı."
9. Katılımcı; "Ekonomik açıdan yararlı."
10. Katılımcı; "İstanbul nüfusu ve trafiği düşünülecek olursa bu proje İstanbul'a ekstra yük getirecektir."

Fikir beyan eden 10 katılımcıdan 5'i ekonomik açıdan yararlı olacağını ama ekolojik denge açısından zararlarının iyi tespit edilmesi gerektiğini belirtirken, diğer 5 katılımcı bu projenin pahalı bir proje olduğunu ve İstanbul Boğazının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Ekonomik Coğrafya Algısına Yönelik Bulgular: Anadolu ve dolayısıyla Türkiye Asya ile Avrupa arasında bir köprü niteliğindedir. "Sizce Türkiye Ortadoğu ve Avrupa arasındaki enerji transfer ülkesi mi?" sorusuna katılımcıların %20'si fikrinin olmadığını, %8'i Türkiye'nin Ortadoğu ve Avrupa arasında enerji transfer ülkesi olmadığını söylemiştir. Fakat, katılımcıların %72'si "Evet" diyerek Türkiye'nin iki bölge arasında enerji transfer ülkesi olduğunu belirtmiştir. Bu fikre sahip 18 kişiden 3'ü ayrıca açıklama yapmıştır.

1. Katılımcı; "Bu fonksiyonla Türkiye Avrupa Birliğinin en önemli müttefiği olabilir, bu sayede kendine ekonomik yarar sağlayabilir ve politik güç kazanabilir."
2. Katılımcı; "Mutlaka, petrol ve gaz için."
3. Katılımcı; "Evet ama bu konu hakkında sadece medya, internet ve televizyonda bana yansıtılan kadar bilgi sahibiyim." demiştir.

Turizm Coğrafyası Algısına Yönelik Bulgular: Turizm bir ülke için önemli gelir kaynakları arasındadır. "Tatil için Türkiye'yi seçer miydiniz? Eğer cevabınız evet ise, nereye gitmek istersiniz?" sorusuna katılımcıların cevapları;

1. Katılımcı; "Evet ama nereye olduğunu bilmiyorum."
2. Katılımcı; "Evet, İstanbul çok güzel bir şehir."
3. Katılımcı; "Evet, İstanbul ilginç bir kültür şehri diğer Avrupa ve Avrupa etrafı ülkeler gibi."
4. Katılımcı; "Evet, Türkiye'nin sahilleri ve dağlar."
5. Katılımcı; "Hayır."
6. Katılımcı; "Evet, İstanbul ve seçkin yaşam tarzı."
7. Katılımcı; "Evet, Sahil şeridi ve Kapadokya, manzara, doğa ve kültürel miras."
8. Katılımcı; "Evet ama nereye gitmek istediğimi bilmiyorum."
9. Katılımcı; "Evet, daha önce Side'yi ziyaret ettim. Şimdi İstanbul'a gezi düzenlemeyi düşünüyorum."

10. Katılımcı; "Evet, neresi güzel ve ucuz ise."
11. Katılımcı; "Evet çok isterim İstanbul benim için hoşgörü demek."
12. Katılımcı; "Evet kesinlikle istiyorum. İstanbul ve Kapadokya."
13. Katılımcı; "Evet, İstanbul, Antalya ve Ankara'yı gezdim. Daha fazlasını görmek isterim çünkü, ben beşerî coğrafyacığım insan ve doğa manzaralarıyla ilgileniyorum."
14. Katılımcı; "Evet, İstanbul çok ilginç bir şehir."
15. Katılımcı; "Evet, İstanbul."
16. Katılımcı; "Evet, İstanbul ve Türkiye sahilleri, buralar benim düşünceme göre Türkiye'nin klasik tatil yerleri."
17. Katılımcı; "Evet, sahil ve antik şehirleri eşsiz benzersiz."
18. Katılımcı; "Evet, Erkek arkadaşımın ailesi Türk daha önce İstanbul ve Bozcaada'yı gördüm, burası olağanüstü güzel değişik yerleri de görmek isterim."
19. Katılımcı; "Evet, İstanbul ve adaları."
20. Katılımcı; "Evet, plajlar ve büyüleyici şehirler."
21. Katılımcı; "Evet, İstanbul'u daha önce gördüm bir daha görmek isterim."
22. Katılımcı; "Evet, İstanbul'u çok otantik buluyorum."
23. Katılımcı; "Evet, Antalya."
24. Katılımcı; "Evet, Kapadokya."
25. Katılımcı; "Evet, daha önce İstanbul'a geldim. Türkiye'nin diğer yerlerini de görmek isterim."

Ankete katılan 25 öğrenciden, sadece 1'i Türkiye'ye gelmek istemediğini belirtmiş, geriye kalan 24 kişiden 5'i daha önce Türkiye'ye geldiğini ve bir daha gelmek istediğini ifade etmişlerdir. Bu 5 katılımcıdan 4'ü İstanbul'u ziyaret ederken 1'i Side'yi ziyaret etmiştir. Yine 24 kişiden 11'i İstanbul'u görmek istediklerini belirtmişlerdir. 3'ü ise Türkiye'ye gelmek istediklerini fakat nereye geleceklerine karar vermediklerini söylemişlerdir.

TARTIŞMA, SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bayreuth Üniversitesi Kimya, Biyoloji ve Yer Bilimleri Fakültesi Coğrafya Öğretmenliği Bölümü ders programı incelendiğinde özellikle 3 modüldeki (modül 13,14,15) derslerin Ülkeler Coğrafyası ile ilgili olduğu ve bu bölümdeki öğrencilerin Türkiye Coğrafyası ile ilgili bilgi sahibi oldukları düşünülmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Lisans öğrencilerine uygulanan ankete yönelik sonuçlar;

Örneklemin tamamı Türkiye'nin coğrafi konumu, jeomorfolojisi ve klimatolojisi ile ilgili sorulara doğru cevap vermişlerdir. Bu durum bu üç alanla ilgili algılarının son derece yüksek olduğunu göstermektedir.

Örneklemin %96'sı Türkiye'nin hidrografya, biyocoğrafya, doğal afetler ve maden çeşitliliği ile ilgili sorulara doğru cevaplar vererek yüksek oranda başarı göstermişlerdir.

Fiziki coğrafya alanında sorulan toplam 7 soruya ortalama olarak %93,1 oranında doğru cevap verilmiştir. Bayreuth Üniversitesi'nde Coğrafya Öğretmenliği Bölümü Kimya Biyoloji ve Yer Bilimleri Fakültesine bağlıdır. Bu fakülteye bağlı olması coğrafyayı fen bilimleri yönüyle daha ağırlıklı olarak ele aldıklarını göstermektedir. Sonuç olarak, fiziki coğrafya sorularına %93,1 gibi yüksek bir oranda doğru cevap vermeleri beklenen bir sonuçtur.

Yerleşme Coğrafyasıyla alakalı 16.soruya %32 oranında doğru cevap verilmiş olup ortalamanın altında kalmıştır. Bu durum %68'lik kısmın Türkiye'deki yerleşmeyle ilgi bilgi sahibi olmadığını göstermektedir.

Tarım Coğrafyası ile ilgili sorulan (6.soru) soruya katılımcıların %52'si doğru cevap vermiştir.

Ulaşım Coğrafyası sorusuna (9.soru) %80 oranında doğru cevap verilmiştir. Bu oran ortalamanın üzerindedir.

Sanayi Coğrafyası sorusuna (18.soru) %68 oranında doğru cevap verilmiştir.

Sağlık Coğrafyası ile ilgili soruya (20.soru) %80 oranında doğru cevap verilmiştir. Türkiye ile Almanya arasında özellikle medikal estetik alanında sağlık turizmi yapıldığından bu oran son derece normaldir.

Nüfus Coğrafyası sorusuna (8.soru) %44 oranında doğru cevap verilmiştir. Türkiye'nin etnik çeşitliliğini sorgulayan bu sorunun ortalamanın altında kalması aslında dışardan bakıldığında tek düze bir toplumun yansıdığı gerçeğini ortaya koymaktadır. Oysa Türkiye gerek göçmenlere kucak açmasıyla gerek içinde barındırdığı farklı etnik kökenler ile oldukça zengin bir mozaığe sahiptir.

Ekonomik Coğrafya ile ilgili soruya (soru 11) %52 oranında doğru cevap verilmiştir.

Enerji Coğrafyası hakkında 2 soru sorulmuştur. Konu ile ilgili ilk soruya (13.soru) %20 doğru cevap verilirken yine konu ile ilgili 2. soruya (14.soru) %20 oranında doğru cevap verilmiştir. Bu ortalamanın çok altında kalan oran ile görülmektedir ki Türkiye'nin Enerji Coğrafyası ile ilgili bilgileri sınırlı ölçüde bulunmaktadır.

Siyasi Coğrafya sorusu olan 2, 3 ve 19. sorulara toplamda 69,3 oranında doğru cevap verilirken 2. soruya %68 oranında doğru cevap vermişlerdir. Türkiye'nin başkenti ile ilgili olan bu soruya ortalamanın üzerinde doğru cevap vermeleri katılımcıların yarıdan fazlasının Türkiye'nin başkentini doğru bildiklerini göstermektedir. 3. soruya tamamı doğru cevap vermişlerdir. Avrupa Birliği ile ilgili bu soruya tamamının doğru cevap vermesi Almanya'nın Avrupa Birliği'nin güçlü üyelerinden biri olmasından ileri gelir. 19. soruya verdikleri %40'lık doğru cevap ise, Türkiye'de gayri Müslimlere dini baskı olduğunu düşünenlerin oranının %60 olduğunu göstermektedir.

Turizm Coğrafyasına gelindiğinde, bu alanla ilgili 3 soru sorulmuştur. 10. soruya %80 doğru cevap verilmiştir. Türkiye'nin hangi rekreasyon alanlarının daha gelişmiş olduğu ile ilgili bilgileri bulunmaktadır. Diğer iki soru birbirine bağlantılı ve öznel cevaplardan oluşur. 21. soruya katılımcıların %88'i "Evet" diyerek Türkiye'yi görmek istediklerini belirtmişlerdir. "Evet" diyenlerin %80'i ise, İstanbul'u görmek istediklerini söylemişlerdir. Geriye kalan %8 ise, Antalya demişlerdir. İstanbul'un yabancı turistleri cezbeden önemli bir rekreasyon olduğu bir daha yinelenmiştir.

Genel anlamda Beşerî Coğrafya alanındaki başarıya bakılacak olunursa, öznel iki soru çıkarıldığında geriye kalan 13 sorunun ortalaması 56,6'dır. Oran ortalama civarında olsa da özellikle Siyasi Coğrafya alanındaki başarı ortalamayı yükseltirken, Enerji Coğrafyası alanındaki düşük oran ortalamayı aşağıya çekmiştir. Yine de Fiziki Coğrafya (%93,1) ile kıyaslandığında, Beşerî Coğrafya (%56,6) alanının %36,5 oranında geride kaldığı görülmüştür. Bu durum Türkiye'yi fiziki alanda çok iyi tanıdıklarını, beşerî alanda ise, orta derecede tanıdıklarını göstermektedir.

Anketin tamamı değerlendirildiğinde ortalamanın %64,4 olduğu ve genel ortalamanın üzerinde seyir gösterdiği görülmektedir. Bu durum Türkiye hakkında genel itibarıyla orta düzeyde bilgi sahibi olduklarını gösterir.

Şüphesiz turistler olumlu algılar oluşturan ülkeleri tercih ederler, güvenlik sorunu yaşadıkları, kendilerini rahat hissetmeyecekleri yerleri tercih etmezler. İstanbul ve Antalya gibi rekreasyon alanlarına olan yoğun talep Türkiye hakkındaki olumlu algılarını ortaya koyar.

Lisansüstü öğrencilerine uygulanan ankete yönelik sonuçlar;

Türkiye'nin siyasi, ekonomik, ulaşım, eğitim, kültürel algılarının yanında turizm algısı ile ilgili de sonuçlar yer almaktadır.

Siyasi Algı incelendiğinde, bu alanla ilgili 3 soru sorulmuştur. Ankete katılan 25 katılımcının %52'si Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmesi gerektiğini belirtmiştir. Ortalamanın az üstünde olan bu oran Almanya'nın özellikle son şansöyesinin Türkiye'ye karşı tutumu düşünüldüğünde oldukça yüksektir.

Avrupa Birliğinin laik bir birlik olduğu iddiasında olmasına rağmen, yapılan anket sonucunda katılımcıların %80'i Avrupa Birliğinin Hristiyan Birliği olduğu görüşündeler. Ayrıca 3 katılımcı aslında Avrupa Birliğinin laik olması gerektiğini ama dini değerlerden tamamen soyutlanamamış olmasının da doğru olmadığını belirtmişlerdir.

Siyasi ve askerî kişiliklerin ülkelerin algısını olumlu ve olumsuz yönde etkileyebildikleri bilinmektedir. 8. soru Türkiye siyasi tarihi için önemli bir şahsiyet olan Atatürk hakkında ne düşündüklerini ortaya koymak adına sorulmuştur. Katılımcıların %72'si Atatürk hakkında fikir sahibi olduklarını söylerken %28'lik bir azınlık bir fikri olmadığını belirtmiştir. Katılımcıların çoğu Mustafa Kemal Atatürk'ü Türk devlet adamı, asker ve Türkiye'yi modernize eden kişi olarak tanımlamışlardır. Atatürk'ü çoğunluğun tanınması Türkiye'nin siyasi geçmişi hakkında bilgi sahibi olduklarını göstermektedir. Bu durum Almanya ile Türkiye'nin tarihi geçmişi ittifakları düşünüldüğünde olağandır.

Türkiye'nin genel siyasi algısı incelendiğinde katılımcıların son derece pozitif yaklaştığı, olanı ve olması gerekeni ayırt edebildikleri ayrıca, siyasi konuları takip ettikleri saptanmıştır.

Kültür Algısı incelendiğinde, Din farklılığını %64 oranında potansiyel çatışma nedeni olarak görmekteler. Katılımcıların 4'ü ayrıca dini farklılıkların potansiyel çatışma nedeni olmaması gerektiğini belirtmişlerdir.

Türk diasporası Almanya'da Türkiye'yi temsil eden en önemli unsurdur. Almanların Türklere bakış açısı Türkiye algısının önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Almanya'daki Türk yoğunluğunu nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda, çoğunluğun pozitif değerlendirdiği, kültürel bir zenginlik ve kazanç olarak görüldükleri sonucu ortaya çıkmıştır. Almanlar üzerinde Türk diasporasının olumlu etkisi Türkiye algısının da olumlu olmasına sebep olmuştur. Genel olarak Türk kültürü algısına bakacak olursak, yine katılımcıların çoğunluğunun Türk kültürüne saygılı olduklarını ve Türkleri bir zenginlik kazanç olarak gördükleri anlaşılmaktadır.

Eğitim algısı incelendiğinde, Türkiye eğitim sistemi ile Avrupa eğitim sistemini kıyaslayan soruya (4.soru) %64 oranında “Fikrim Yok” cevabı verilirken, %36 oranında ise, Türk eğitim sisteminin Avrupa eğitim sisteminden daha iyi olmadığını belirtmiştir. Bu sonuç Almanya’daki coğrafya öğretmeni adaylarının Türk eğitim sistemini bilmediklerini göstermektedir.

Eğitim alanındaki 2. soru (5.soru) Ortadoğu Ülkeleri arasında eğitimin en iyi olduğu ülkenin hangisi olduğu sorusuna, 5 katılımcı İsrail, 3 katılımcı İran, 1 katılımcı Lübnan derken, hiçbir katılımcı Türkiye dememiştir. Geriye kalan 16 katılımcı konu ile ilgili fikirlerinin olmadığını beyan etmişlerdir. Bu durum Türkiye’nin eğitim sistemini bilmediklerini ve değerlendiremediklerini göstermektedir. Eğitim alanında sorulan iki soruya da “Fikrim yok” diyenlerin oranı %64’dür ve bu oran yüksektir.

Ulaşım Algısı ve güncel haberleri takip etme konusu incelendiğinde, İstanbul’un Türkiye için vazgeçilmez bir rekreasyon alanı olduğu gerçeği yadsınamaz. Birçok metropolde olduğu gibi İstanbul içinde ulaşım son derece önemlidir. Anketin 6.sorusu İstanbul’a yapılmakta olan 3. Havalimanı ile ilgili görüşleri kapsamaktadır. Fakat katılımcıların %76’sı İstanbul’a yapılacak 3. Havalimanıyla ilgili fikirlerinin olmadığını belirtmişlerdir. Geriye kalan 6 katılımcı ise, 3. Havalimanı projesinin ulaşımı kolaylaştırmak ve yeni iş imkanları açısından yararlı olacağını, çevre kirliliği (hava ve gürültü) açısından ise, zararlı olacağını belirtmişlerdir. Bu durum katılımcıların Türkiye’nin güncel haberlerinden ve ulaşım yeniliklerinden haberdar olmadıklarını göstermektedir.

Türkiye Asya ve Avrupa’yı birbirine bağlayan bir köprü durumunda özellikle İstanbul ve Çanakkale Boğazları Karadeniz’e kıyısı olan ülkeler ve bu ülkeler ile ticaretle bulunan ülkeler açısından oldukça önemlidir. Kanal İstanbul projesi sadece Türkiye’yi değil Asya’yı Avrupa’yı Ortadoğu’yu hatta tüm dünyayı ilgilendiren bir projedir. Bu proje ile ilgili sorulan soruya katılımcıların %60’ı konu ile ilgili fikirlerinin olmadığını %40’ı ise, ekonomik açıdan yarar sağlayacağını fakat ekolojik açıdan zararının olacağını belirtmişlerdir. Buradan da anlaşıldığı gibi katılımcıların çoğunluğunun yine Türkiye’nin güncel haberlerinden ve ulaşım yeniliklerinden haberdar olmadıkları görülmektedir.

Ekonomik coğrafya algısına bakıldığında, Anadolu geçmişten günümüze ticaret yolları (İpek yolu ve Baharat yolu) üzerinde özellikle Avrupa için güvenilir bir bölge olmuştur. Yine hem ekonomik hem de enerji kaynaklarının aktarımı açısından sorulan 9.soruya (Türkiye Ortadoğu ve Avrupa arasında enerji transit ülkesi midir?) katılımcılar %72 oranında “Evet” demeleri Türkiye’yi enerji transferi açısından önemli bir iş ortağı olarak gördüklerini göstermektedir.

Turizm algısı incelendiğinde, Türkiye turizm potansiyeli yüksek olmasına rağmen bunu çok iyi değerlendirebilen bir ülke değildir. Türkiye turizmi ile ilgili sorulan açık uçlu soruya (11.soru) 25 katılımcının 24’ü “Evet” diyerek Türkiye’ye tatile gelmek istediklerini belirtmişlerdir. Yine 24 katılımcının 11’i tatil merkezi olarak İstanbul’u seçmiştir. Bu durum yüksek oranda Türkiye algılarının pozitif yönde olması ile ilgilidir. Ayrıca İstanbul’un cezbedici bir turizm merkezi olması Türkiye algısını da pozitif yönde etkiler.

Bu cevaplar genel olarak değerlendirildiğinde, lisansüstü öğrencilerin Türkiye algılarının iyi derece ve olumlu yönde olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara bakıldığında Türkiye’nin beşerî coğrafya özellikleri ile ilgili sorulan sorulara verilen cevapların ortalamasının çok üzerinde seyretmediği görülmektedir. Bu durum Türkiye’nin beşerî coğrafya alanındaki özelliklerinin tanıtılması gerektiğini gösterir ki, “Tarım, sanayi, ticaret, turizm ve ulaşım bakımından özel öneme sahip olan Türkiye’nin, gücü Avrupa Birliği ülkelerine ikili ilişkiler ölçeğinde ayrıntılı şekilde anlatılmalıdır” (Doğan, 2015), görüşü bu sonucu desteklemektedir.

Anket sonucunda katılımcıların %80’i Avrupa Birliğinin Hristiyan Birliği olduğu görüşündedirler. “Avrupa Birliğinin kuruluşunun temellerinde kültür birliği yatmamaktadır. Ortak bir kültür olmadığı gibi bir Avrupa Birliği kimliğinden bahsetmek olanaksızdır. Çünkü Avrupa’da bugün sırf Avrupa kökenliler yaşamamaktadır. Avrupa bugün ancak kısmen Hristiyan’dır” (Sanberk, 2014), bu görüş ile katılımcıların görüşü ve dolayısıyla yapılan araştırmanın sonucu birbirini desteklememektedir.

Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde lisans öğrencilerinin Türkiye algısının ortalamasının üzerinde olduğu, lisansüstü öğrencilerinin algısı ise, iyi derecede olduğu saptanmıştır. Birtakım eksikliklerin giderilmesi, mevcut durumun iyileştirilmesi ve geliştirilmesi ülkemiz adına katkı sağlayacaktır. Bütün bu sonuçlara dayanarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

Eğitim ile ilgili öneriler; Lisans öğrencilerinin fiziki coğrafya algılarının çok iyi olmasına rağmen beşerî coğrafya algılarının orta derecede olması, beşerî coğrafya alanında kendimizi yeterince tanıtmadığımızı göstermektedir. Bu alanda yapılan çalışmaların artırılması olumlu olacaktır. Türk Alman ilişkilerinin gelişmesi kültürlerin birbirini tanıması için Almaya ve Türkiye arasında öğrenci değişim programları maksimum seviyeye çıkarılabilir. Yine üniversitelerin coğrafya öğretmenliği bölümleri aracılığıyla, düzenlenen kongrelere davet gönderilerek Alman öğrenciler ve öğretim

elemanlarının Türkiye'yi ayrıntılı tanınmasına fırsat sunulabilir. Türk öğrenci ve öğretim elemanları da aynı şekilde Almanya'daki kongrelere katılıp Türkiye'nin tanıtımını üstlenebilir.

Turizm ile ilgili öneriler: Türkiye turizm potansiyeli son derece yüksek bir ülke olmasına rağmen katılımcıların %62'si İstanbul'u ziyaret etmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu durum İstanbul'un dünyaca tanınmasına rağmen diğer rekreasyon alanlarının yeterince tanınmadığını göstermektedir. Türkiye yurtdışında diğer rekreasyonlarında tanıtımını yapabilir. Medya'nın algı üzerindeki etkisi tartışılmayacak kadar kuvvetlidir. Gerek televizyon gerek ise, internet ve sosyal medya kullanılarak ülkenin özellikle turizm alanında reklamı yapılabilir ve bu Türkiye'ye ekonomik katkı sağlayabilir.

Kültür tanıtımı ile ilgili öneriler; Türk diasporasının olumlu etkileri anket sonucundan anlaşılmaktadır. Türk diasporası desteklenerek daha aktif bir şekilde Türkiye'yi ve Türk kültürünü tanıtmaya sağlanabilir. Üniversitelerde okuyan Türk kökenli gençler kültürlerini tanıtmak amacıyla etkinlikler düzenleyebilir.

Ekonomi ile ilgili öneriler; Türkiye'nin Avrupa Birliği ile aralarında Gümrük Birliği Anlaşması olduğu bilinmektedir. Katılımcıların Türkiye'yi Avrupa Birliği için ve dolayısıyla da Almanya için ekonomik ortak olarak görmeleri bu tip anlaşmaların geliştirilmesi ve çoğaltılması gerektiğini gösterir. Bu bağlamda siyasi ve ekonomik adımlar atılarak ilişkiler geliştirilebilir.

Kaynakça

- Altunışık, R., Coşkun, R., Batraktaroğlu, S. & Yıldırım, E. (2007). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Sakarya: Sakaya Yayıncılık.
- Balci, A. (2004). *Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem yayıncılık.
- Balci, A. (2012). Türkiye'nin coğrafi konum özelliklerini tasvire dayalı etkinliklerle öğretmeye yönelik nitel bir araştırma *Marmara Coğrafya Dergisi*, 26, 215-258.
- Bayreuth Üniversitesi Kimya, Biyoloji ve Yer Bilimleri Fakültesi Coğrafya Öğretmenliği Bölümü Ders programı, (2016). 06 Ekim 2016 tarihinde http://www.geographie.uni-bayreuth.de/pool/dokumente/MHB/Modulhandbuch_Geographie-Lehramt-Gymnasium-_04_20161.pdf adresinden edinilmiştir.
- Bilgili, M. (2016). Coğrafya öğretiminde mekân ve yer karmaşası üzerine bir araştırma. *Coğrafya Eğitimi Dergisi – Turkish Journal of Geography Education*, 2(1) 11-19.
- Bilgili, M. (2017). Coğrafyanın bilimsel kimliğine postyapısalcı bir yaklaşım. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 35, 101-109.
- Böke, K. (ed.), Özdoğan, A., Sevinç, B., Güler, C., Büker, H., Demir, İ. ve ark., (2009). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. & Köklü, N., (2012). *Sosyal Bilimler için İstatistik*. (10. baskı). Ankara: Pegem Yayınları.
- Cüceloğlu, D. (1992). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Doğan, M. (2015). Avrupa birliği Türkiye ekonomik ilişkileri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, İstanbul: Temmuz, 32, 306-325.
- Doğanay, H. (2007). *Ekonomik Coğrafya*. İstanbul: Aktif Yayınları.
- Doğanay, H. & Zaman, S. (2013). *Türkiye Turizm Coğrafyası*. (4.baskı) İstanbul: Aktif Yayınları.
- Doğaner, S. (2001). *Türkiye Turizm Coğrafyası*. İstanbul: Çantay Kitabevi.
- Göksu, T. (2007). *Sosyal psikoloji*. 19 Şubat 2017 tarihinde <http://www.turgutgoksu.com/FileUpload/ks7441/File/spalgymart12.pdf> adresinden edinilmiştir.
- Gözenç, S. (1998). *Avrupa Ülkeler Coğrafyası*.
- Güngör, V. (2015). *Bir algı aracı olarak diasporanın kültürel faaliyetleri Hollanda örneği*. [Online]: 03 Şubat 2017 tarihinde <http://www.turkevi.org/bir-almi-araci-olarak-diasporanın-kulturel-faaliyetleri%E2%80%A8hollanda-ornegi/> adresinden edinilmiştir.
- Hoşgören, M. Y. (1987). *Jeomorfolojinin Ana Çizgileri I*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Rektörlük Yayınları No: 3132.
- İzıbarak, R. (1968). *Coğrafi Terimler Sözlüğü*. Öğretmen Kitapları Dizisi: 157. İstanbul: Milli eğitim basımevi.
- Karabağ, S. (2006). *Mekânın Siyasallaşması*. (2.baskı) Ankara: Gazi Kitabevi.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kuş, E. (2003). *Nitel-Nitel Araştırma Teknikleri: Sosyal Bilimlerde Araştırma Teknikleri: Nicel mi; Nitel mi?* Ankara: Anı Yayıncılık.
- MTA, (2017). *Türkiye'deki maden çeşitliliği haritası*. 12 Ocak 2017 tarihinde http://www.mta.gov.tr/v3.0/sayfalar/hizmetler/images/b_h/turmadyat1.jpg adresinden edinilmiştir.
- Özey, R. (1999). *Dünya Platformunda Türk Dünyası*. İstanbul: Aktif Yayınları.
- Özey, R. (2010). *Dünya ve Türkiye Ölçeğinde Siyasi Coğrafya*. İstanbul: Aktif Yayınları.
- Özey, R. (2011). *Günümüz Dünya Sorunları*. İstanbul: Aktif Yayınları.

- Özgüç, N. (2007). *Turizm Coğrafyası Özellikler ve Bölgeler*. İstanbul: Çantay Kitabevi.
- Özgüç, N. & Tümertekin, E. (2000). *Coğrafya Geçmiş Kavramlar ve Coğrafyacılar*. İstanbul: Çantay Kitabevi.
- Sanberk, Ö. (2014). Avrupa Birliği ve Türkiye [Online]. 18 Aralık 2016 tarihinde <http://www.bilgesam.org/incele/1625/-avrupa-birligi-ve-turkiye/#.WT0qz2jyg2w> adresinden edinilmiştir.
- T.C. dışişleri bakanlığı ülkemizin yurtdışında tanıtımı, (2017). 22 Şubat 2017 tarihinde <http://www.mfa.gov.tr/ulkemizin--yurtdisinda-tanitimi.tr.mfa> adresinden edinilmiştir.
- Tanrıöğen, A. (ed.), Aypay, A., Cemaloğlu, N., Sarpkaya, R., Ellez, A. M., Şahin B. ve ark., (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tümertekin, E. & Özgüç, N. (1998). *Beşerî Coğrafya*. İstanbul: Çantay Kitabevi.
- Ünlü M. & Yıldırım S. (2017). Coğrafya dersi öğretim programına bir coğrafi beceri önerisi: mekânsal düşünme becerisi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 35, 13-20.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.